Lietas arhīva Nr. C-3918-20/44
ECLI:LV:RVPT:2020:0917.C30391820.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020. gada 17. septembrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
tiesnese J.Peinberga
rakstveida procesā izskatīja civillietu "PlusPlus Baltic" OU prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 2020. gada 31. janvārī saņemts "PlusPlus Baltic" OU prasības pieteikums pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

[2] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja parādu, kas izveidojies saistību neizpildes rezultātā, kas pielīgtas līgumā par kredītlimita piešķiršanu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2006. gada 3. martā starp atbildētāju un AS "Citadele banka" tika noslēgts līgums par kredītlimita piešķiršanu 7300 EUR apmērā pie norēķinu konta Nr. /konta numurs/. Piešķirtais kredītlimits netiek ieskaitīts kontā, bet ir kredītlīnija, kas piesaistīta atbildētāja kartei vai kontam, atļaujot atbildētājam izmantot aizdevēja naudas līdzekļus maksājumiem ar attiecīgo karti vai kontu aizdevēja piešķirtā kredītlimita ietvaros. AS "Citadele banka" nav nodevusi prasītājam minēto līgumu. Pamatojoties uz 2016. gada 29. aprīļa iesniegumu, tika noslēgts līgums par kontam piešķirtā kredītlimita turpmāku lietošanu un apkalpošanu.

Saskaņā ar līguma speciālajiem noteikumiem par izmantoto kredītlimitu maksājami lietošanas procenti – 22,17% gadā. Nokavējuma procenti, ievērojot Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta (2^6) daļā noteikto apmēru, pielīgti 60% gadā. Procentu likme par neatļautu negatīvu atlikumu (līgumsods) pielīgta 0,175% dienā. Ikmēneša maksājuma datums līgumā noteikts katra mēneša 15. datums.

Līgumā noteikts, ka nokavējuma procenti ir procentuāla atlīdzība, kas atbildētājam jāmaksā, ja viņš nav nodrošinājis savā kontā minimālo iemaksas summu. Minimālā iemaksas summa ir naudas summa, kas tiek aprēķināta no faktiski izlietotās naudas summas, reizinot ar minimālās iemaksas likmi. Minimālās iemaksas likme līguma speciālajos noteikumos noteikta 5 procenti. Līguma 5.nodaļā noteikts, ka atbildētājam par izmantoto kredītlimita daļu ir pienākums maksāt kredīta jeb lietošanas procentus par katru aizdevuma izmantošanas dienu. Ja līdz norēķinu dienai atbildētājs nav samaksājis minimālās iemaksas summu, tad atbildētājam ir pienākums maksāt nokavējuma procentus. Savukārt procenti par neatļautu negatīvu atlikumu (līgumsods) jāmaksā, sākot ar dienu, kad šāds atlikums radies, līdz dienai, kad naudas summa samaksāta. Piešķirtā kredītlimita termiņš noteikts līguma 3.nodaļā, un aizdevējs patur tiesības to vienpusējā kārtā nepagarināt uz nākamo termiņu. Atbildētājam bija pienākums nodrošināt līgumā norādītajā maksājuma datumā savā kontā nepieciešamo naudas summu, lai segtu nepieciešamos maksājumus.

Ņemot vērā, ka atbildētājs nenodrošināja nepieciešamo naudas summu iemaksu norēķinu kontā, proti, pieļāva samaksas nokavējumu, aizdevējs ar 2018. gada 25. oktobri samazināja piešķirto kredītlimita apmēru un izbeidza vienpusēji līgumu ar rakstisku paziņojumu, proti, informēja atbildētāju, ka jāveic visa no līguma izrietošo saistību izpilde.

Ar 2019. gada 22. janvāra paziņojumu par kreditora maiņu prasītājs, kuru uz pilnvaras pamata pārstāv ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā, informēja atbildētāju, ka aizdevējs, pamatojoties uz 2018. gada 24. augusta cesijas līgumu, cedējis (nodevis) prasītājam prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no līguma, tajā skaitā visus blakus prasījumus, un aicināja atbildētāju labprātīgi izpildīt saistības vai izteikt pamatotus iebildumus par tām. Atbildētājs iebildumus nav cēlis, nav izrādījis interesi par parādsaistību dzēšanu ārpustiesas kārtībā un saistības nav izpildītas.

Norāda, ka atbildētājam par saņemto kredītu ir pienākums maksāt līgumiskos lietošanas procentus, bet no dienas, kad aizdevējs vienpusēji atkāpās no līguma, pamatojoties uz Civillikuma 1765. pantu, ir pienākums maksāt likumiskos 6% (sešus procentus).

[3] Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1757., 1805., 1828., 1934., 1943. pantu.

[4] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja parāda pamatsummu 7233,87 EUR, procentus par kredīta lietošanu 537,03 EUR par periodu no 2006. gada 3. marta līdz 2018. gada 25. oktobrim, procentus par kredīta lietošanu par kavēto summu 390,88 EUR par periodu no 2006. gada 3. marta līdz 2018. gada 25. oktobrim, līgumsodu 25,90 EUR par periodu no 2006. gada 3. marta līdz 2018. gada 25. oktobrim, likumiskos procentus 530,35 EUR par periodu no 2018. gada 25. oktobra līdz 2020. gada 15. janvārim, kā arī lūdz piedzīt no atbildētāja tiesas izdevumus; atzīt prasītājam tiesības saņemt no atbildētāja 6 % gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas par laiku līdz sprieduma pilnīgas izpildes dienai.

[5] Atbildētājs paskaidrojumus par celto prasību nav iesniedzis.

[6] Lietas izskatīšana pēc būtības tiesas sēdē tika noteikta 2020. gada 17. septembrī, bet sakarā ar valstī noteiktajiem ierobežojumiem ārkārtējās situācijas dēļ tiesas sēde tika noņemta no izskatīšanas.

Pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. pantu, tiesa noteica lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2020. gada 17. septembrī. Paziņojumi par civillietas izskatīšanu pusēm tika nosūtīti 2020. gada 2. jūlijā, nosakot termiņu līdz 2020. gada 7. septembrim sniegt rakstveida paskaidrojumus.

Minētājā termiņā paskaidrojumi tiesā nav saņemti.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, tiesa uzskata, ka "PlusPlus Baltic" OU prasība pret /pers. B/ par parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

[8] No lietā esošā atbildētāja 2014. gada 29. aprīļa iesnieguma un kredītlimita noteikumiem (turpmāk - kredītlimita noteikumi) secināms, ka atbildētājs ar AS "Citadele banka" noslēdzis kredītlimita līgumu, ar kuru tika mainīti kredītlimita lietošanas noteikumi un viņam ir piešķirts kredītlimits

7300 EUR apmērā.

Saskaņā ar kredītlimita līgumu puses vienojušās, ka kredītlimits tiek piešķirts ar minimālo iemaksas likmi 5 procenti, gada procentu likmi 22,17 procenti, nokavējuma procentu likmi 60 procenti gadā, kredīta procentu likmi 22 procenti gadā, procentu likmi par neatļautu negatīvu atlikumu 0,175 procenti dienā.

Atbilstoši kredītlimita noteikumu 1.2. punktam gada procentu likme ir saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu "Noteikumi par patērētāja kreditēšanu" aprēķinātās kredīta kopējās izmaksas.

Kredītlimita noteikumu 1.4. punktā noteikts, ka kredīta procenti ir procentuālā atlīdzība par kredīta lietošanu, bet noteikumu 5.1.2. apakšpunktā noteikts, ka kredīta procentus aprēķina, sākot ar dienu, kad klients sācis lietot kredītu līdz dienai, kad izlietotā kredīta summa tiek pilnībā atmaksāta.

Kredītlimita noteikumu 1.14. punkts noteic, ka nokavējuma procenti ir procentuālā atlīdzība, kuru klientam ir pienākums maksāt, ja viņš līdz norēķinu dienai (mēneša 15. datums) nav samaksājis minimālās iemaksas summu.

Kredītlimita noteikumu 1.17. punkts noteic, ka procenti par neatļautu negatīvu atlikumu ir procentuāla atlīdzība, kuru klientam ir pienākums maksāt bankai par neatļautu negatīvu atlikumu.

Kredītlimita noteikumu 5.4. punkts noteic kārtību par procentu likmes par neatļautu negatīvu atlikumu aprēķināšanu, proti, banka aprēķina procentus par neatļautu negatīvu atlikumu sākot ar dienu, kad šis atlikums izveidojies līdz dienai, kad patērētā naudas summa tiek atmaksāta.

Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu. Saskaņā ar Civillikuma 1943. pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Civillikuma 1402. pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

No minētā secināms, ka puses ar līgumu bija vienojušās par kredīta piešķiršanas noteikumiem, t.sk. par atbildētāja pienākumu maksāt procentus par kredītlimitu.

[8.1] Parāda aprēķins (lietas 38.-69. lapa) apstiprina, ka atbildētājs nav pildījis līguma noteikumus, t.i., kavēja noteiktās minimālās iemaksas summas samaksas termiņus, pēdējais maksājums veikts 2018. gada jūlijā, kā arī pārtērēja kredītlimitu.

Atbilstoši kredītlimita noteikumu 4.2.4. apakšpunktam bankai ir tiesības samazināt kredītlimitu, ja klients nepilda savas saistības pret banku.

Saskaņā ar kredītlimita noteikumu 3.1. un 3.2. punktu klientam ir tiesības lietot kredītu kredītlimita ietvaros vienu gadu, bet bankai ir tiesības automātiski pagarināt līgumu katru gadu.

Kredītlimita noteikumu 4.2.4. punktā noteikts, ka banka ir tiesīga vienpusējā kārtībā samazināt kredītlimita apmēru, ja klients pieļāvis samaksas nokavējumu saistību izpildē.

Kredītlimita noteikumu 7.3.6. punkts paredz vienpusējā kārtā izbeigt līgumu, ja kredītlimits tiek samazināts līdz nullei.

Banka ar 2018. gada 26. oktobra paziņojumu informēja atbildētāju, ka samazina piešķirto kredītlimitu līdz nullei un informēja, ka atbildētājam jāveic visa no līguma izrietošo saistību izpilde līdz 2018. gada 15. novembrim atbilstoši kredītlimita noteikumu 7.4. punktam.

[8.2] No lietas materiālos esošā 2018. gada 24. augusta cesijas līguma un tā pielikuma secināms, ka atbilstoši noslēgtajam cesijas līgumam banka ir cedējusi prasītājam prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no šī līguma, tajā skaitā visus blakus prasījumus.

Līdz ar to atbilstoši Civillikuma 1793. panta 3. punktam prasījumi no agrākā kreditora pārgāja uz jaunu ar cesiju pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.

Prasītājs kā cesionārs var saskaņā ar Civillikuma 1805. pantu no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

Prasītājs ar 2019. gada 22. janvāra paziņojumu informēja atbildētāju par kreditora maiņu un aicināja atbildētāju labprātīgi izpildīt saistības vai izteikt pamatotus iebildumus par tām.

Ņemot vērā minēto, tiesa konstatē, ka prasītājs ir ieguvis prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no kredītlimita līguma.

[8.3] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja kredīta summu 7233,87 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1934. un 1587. pantā noteikto atbildētājam bija pienākums atmaksāt saņemto aizdevumu līgumā noteiktajā kārtībā ne vēlāk kā līdz 2018. gada 15. novembrim.

No parāda aprēķina redzams, ka atbildētājs ir tērējis kredītlimitu, kuru nav atmaksājis.

Atbildētājs nav apstrīdējis parāda aprēķinu, kā arī atbilstoši Civillikuma 1838. pantam nav pierādījis parāda samaksas faktu, un, ievērojot Civilprocesa likuma 96. panta piektajā daļā noteikto, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse, tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja norādīto parāda aprēķinu.

Tiesa atzīst, ka prasība par pamatparāda kredīta summas 7233,87 EUR piedziņu ir pamatota un apmierināma.

[8.4.] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja līgumiskos procentus par kredīta lietošanu 537,03 EUR, procentus par kredīta lietošanu (par kavēto summu) 390,88 EUR, līgumsodu 25,90 EUR, likumiskos procentus 530,35 EUR.

Tiesa konstatē, ka atbildētājs nav apstrīdējis procentu un līgumsoda aprēķinu, kā arī atbilstoši Civillikuma 1838. pantam nav pierādījis samaksas faktu.

[8.4.1] Atbilstoši Civillikuma 1753. pantam ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (Civillikuma 844. pants) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu, savukārt saskaņā ar Civillikuma 1757. pantu, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs.

Civillikuma 1946. panta pirmā daļa noteic, ka procenti par aizdevumiem dodami, ja tie tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Ņemot vērā minēto un pušu vienošanos par procentu maksājumu apmēru, tiesa atzīst, ka prasība daļā par līgumiskajiem procentiem par kredīta lietošanu 537,03 EUR un procentiem par kredīta lietošanu (par kavēto summu) 390,88 EUR ir pamatota un apmierināma.

[8.4.2] Tiesa konstatē, ka prasītājs ir lūdzis piedzīt līgumsodu 25,09 EUR, kas ir noteikta kā procentu likme par neatļautu negatīvu atlikumu 0,175 procenti dienā.

Tiesa secina, ka kredītlimita līgumā nav pielīgts līgumsods, bet gan procentu likme par neatļautu negatīvu atlikumu 0,175 procenti dienā, līdz ar to nav pamata atzīt, ka procentu maksājums būtu uzskatāms par līgumsodu.

Civillikuma 1505. panta noteic, ja rodas šaubas par vārdu nozīmi, jāievēro to jēgums un darījuma dalībnieku skaidri izsacītais vai kā citādi izrādītais nodoms.

No līguma noteikumiem neizriet, ka līgumslēdzēji būtu vienojušies par līgumsodu, no iesniegtā parāda aprēķina secināms, ka aprēķinātais līgumsods ieturēts pirms pamatparāda dzēšanas, līdz ar to atbilstoši Civillikuma 1843. pantam ir piemēroti noteikumi par procentu maksājumu ieturēšanu.

Līdz ar to tiesa secina, ka līgumā ir pielīgti procenti par neatļautu negatīvu atlikumu, nevis līgumsods.

Tādejādi prasība daļā par procentu 25,09 EUR piedziņu, kas aprēķināti par neatļautu negatīvu atlikumu, ir pamatota un apmierināma saskaņā ar Civillikuma 1753. un 1757. pantu.

[8.5] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus 530,35 EUR apmērā, kas aprēķināti pēc līguma izbeigšanas par laika periodu no 2018. gada 25. oktobra līdz 2020. gada 15. janvārim.

No lietas materiālos esošās informācijas un parāda aprēķina secināms, ka atbildētājs parādu pēc līguma izbeigšanas līdz prasības celšanai nav nomaksājis.

Tiesa atzīst, ka pamatojoties uz Civillikuma 1756. pantu, kas noteic pienākumu maksāt procentus uz likuma pamata, šī likuma 1765. pantu, kas noteic likumisko procentu apmēru 6 procenti gadā, un 1806. pantu, kas ļauj cesionāram prasīt nenomaksātos procentus, prasītājam ir tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 530,35 EUR apmērā.

Līdz ar to prasība ir apmierināma pilnā apmērā.

[9] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195. pantu, prasītājam ir nosakāmas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6% gadā no pamatparāda summas, tas ir, no 7233,87 EUR par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā ar spriedumu piedzīto procentu apmēru un Civillikuma 1763. pantā noteikto par to, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami prasītāja samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva 571,33 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 23,02 EUR apmērā.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta otro daļu nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Rezolutīvā daļa

Tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41. pantu, 96. panta piekto daļu, 190., 195. un 204.[1] pantu,

nosprieda

apmierināt "PlusPlus Baltic" OU prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu "PlusPlus Baltic" OU, reģ. Nr. 12273105, parāda pamatsummu 7233,87 EUR, procentus par kredīta lietošanu 537,03 EUR, procentus par kredīta lietošanu par kavēto summu 390,88 EUR, procentus par neatļautu negatīvu atlikumu 25,90 EUR, likumiskos procentus 530,35 EUR par periodu no 2018. gada 25. oktobra līdz 2020. gada 15. janvārim, un tiesas izdevumus – valsts nodevu 571,33 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 23,02 EUR, pavisam kopā piedzenot 9312,38 EUR (deviņi tūkstoši trīs simti divpadsmit *euro* un 38 centi).

Samaksa veicama ārvalsts komersanta "PlusPlus Baltic" OU filiāle Latvijā, reģ. Nr. 40103595574, norādītajā AS "Swedbank" kontā Nr.LV76HABA0551041569842.

Atzīt "PlusPlus Baltic" OU, reģ. Nr. 12273105, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, 6 % gadā no galvenā parāda summas 7233,87 EUR, vienlaikus nosakot, ka saskaņā ar Civillikuma 1763. pantu procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Jēzusbaznīcas ielā 6.

Tiesnese J.Peinberga